

Ungdomars bedömningar av svenskspråkiga välfärdstjänster i Helsingfors

Johan Ekström
Praktikforskning
Socialt arbete
Helsingfors universitet
Våren 2020

FORSKNINGS- KONTEXT

Det sociala välfärdssystemet brukar ofta beskrivas som en servicedjungel med massor av tjänster som är svåra att hålla reda på, både för professionella och serviceanvändare. Den svenskspråkig servicen anses också vara splittrad och påverkad av resursbrister. Denna praktikforskning undersöker vad detta kan innebära för unga som använder sig av liknande tjänster. Jag har valt att undersöka hur 18-29 åriga ungdomar uppfattar samarbetet med finlandssvenska välfärdstjänster. Studien har genomförts vid Norra Hagas utrymmen där svenskspråkigt socialarbete för unga i Helsingfors erbjuds.

SYFTE & MÅL

Studien har en kvalitativ karaktär och strävar efter att få en djupare förståelse hur unga uppfattar de finlandssvenska välfärdstjänsternas samarbete med unga serviceanvändare. Genom att intervjua unga är syftet att belysa hur samarbetet uppfattas för de unga. Målsättningen är att finna sätt som professionella vuxna som arbetar med unga kan skapa bättre förutsättningar för svenskspråkigt samarbete i Helsingfors i ljuset av ungas uppfattningar om detta samarbete.

METOD OCH MATERIAL

Materialet baseras på fyra st. intervjuer som gjorts med ungdomar hösten 2019 utifrån vinjetter. De intervjuade är mellan 18-29 som har kontakt med socialt arbete för unga i Norra Haga. Materialet analyserades

genom kvalitativ innehållsanalys där innehållet delades upp i kategorier enligt tema. Vinjett som metod handlar om att de intervjuade reagerar på fiktiva berättelser om sociala situationer. Vinjetterna används som diskussionsunderlag vid intervjutillfällena där målet är att få information om de ungas värderingar, normer och handlingsmönster i hypotetiska fall, utan att behöva avslöja känslig personlig information. Valet av vinjetter som metod baserades på etiska överväganden.

RESULTAT

Samarbete som begrepp är komplext och i behov av ständig utveckling och utvärdering enligt de intervjuade. Relationerna mellan unga och professionella påverkas av maktförhållanden, roller, personkemi, lagar, förtroende, utbildningsnivå. Vissa övergripande teman kunde urskiljas från intervjumaterialet.

1. Ungas attityd påverkar samarbetet. Hänvisningar till ungas självbestämmanderätt och ungas egna attityder och ansvar att ta emot hjälp är en viktig faktor som kan hindra lyckat samarbete.
2. Delaktighet och frivillighet. De unga vill inkluderas i samarbetet och behandlas som respekterade vuxna. Ju mindre delaktighet de unga upplever desto mindre chans för gott samarbete. Påtvingat samarbete är inte
3. Förtroende kan inte nås genom tvång och översittarattityd från den professionella. Att lyssna aktivt med en icke-dömande attityd och att man inte ger upp fastän den unga inte alltid är samarbetsvillig är viktigt enligt de intervjuade.
4. Flexibilitet och praktisk information. Eftersom psykiska problem, socialfobi och dålig dygnsrytm kan försvåra möjligheten till aktivt samarbete behöver den professionella vara flexibel och anpassa sig till de ungas omständigheter. Konkret info om olika tjänster och hur man använder dem är också

viktigt enligt de intervjuade.

UTVECKLING

De intervjuade ansåg att någon form av psykologisk utbildning/fortbildning är av vikt för professionella som träffar unga, för att kunna lyssna effektivt och skapa meningsfulla samtal. De professionella bör konstant reflektera över huruvida de inbjuder till delaktighet från de unga, är förtroendeingivande och flexibla över när och var man kan träffas.

Vinjettmetoden har potential till fortsatt användning inom intervjutillfällena med ungdomar. Metoden användes i denna studie för att undvika personliga erfarenheter från de intervjuade men fungerade delvis som en katalysator för känsliga ämnen som annars kanske inte skulle ha yttrats.

Information som samlats via vinjett är starkt kopplade till det fiktiva fallet i fråga och bör inte automatiskt representera hur de intervjuade uppfattar samarbetet mellan unga och välfärdstjänster.

LITTERATUR

- Julkunen, I (2014) Praktikforskning i ett relationeperspektiv.
Kullberg, C (2007) Vinjetter som verktyg i Studier av välfärdsstatens professioner.
Uggerhøj, L (2014) Learning from each other.